

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-4-228 (Menfi Tespit/Muafiyet)
Karar Sayısı : 06-87/1120-325
Karar Tarihi : 6.12.2006

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER : Oğuzkan GÜZEL, Evren SESLİ, Fatma ÇELİK

**C. BAŞVURUDA
BULUNAN**

20 : - Akbank T.A.Ş.
- Exsa Export Mamülleri Satış ve Araştırma A.Ş.
Temsilcisi: Av. Sarp ŞENOL
Maya Akar Center Büyükdere Cd. No:100/17 İstanbul
- Citibank Overseas Investment Corporation
Temsilcileri: Av. Tolga KARATAŞ, Av. Hakan HANLI
La martine Cd. No:10 34437 Taksim/İstanbul

D. TARAFLAR

30 : - Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul
- Aksigorta A.Ş.
Meclis-i Mebusan Cad. No:14734427 Fındıklı/İstanbul
- Dilek SABANCI
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul
- Sevil SABANCI
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul
- Suzan SABANCI DİNÇER
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul
- Çiğdem SABANCI BİLEN
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul
- Yüksel TARCAN
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul
40 - Güler SABANCI
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul
- Nur SABANCI (DÜVENCİ)
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul

- Yakup SABANCI
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul
- Exsa Export Mamülleri Satış ve Araştırma A.Ş.
Atatürk Cd. Sabancı İş Merkezi No:3 K:6,7,8 Adana
- Europlus Investment Holdings Ltd.
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul
- Hacı Ömer Sabancı Vakfı
Sabancı Center Kat:8 34330 4. Levent/İstanbul
- Akbank T.A.Ş. Mensupları Tekaüt Sandığı Vakfı
Sivritaş Sok. No: 4 34387 Mecidiyeköy / İSTANBUL
- Akbank T.A.Ş.
Sabancı Center 34330 4. Levent/İstanbul
- Citigroup Inc.
399 Park Avenue New York NY 10043
- Citibank Overseas Investment Corporation
One Penn's Way New Castel 19720 ABD

50

60

E. DOSYA KONUSU : Citigroup Inc (Citigroup)'nin dolaylı olarak tamamına sahip olduğu Citigroup Overseas Investment Corporation (COIC) aracılığıyla Akbank T.A.Ş.'de % 20 oranında hisse devralması işlemine ilişkin olarak imzalanan "Yediemin Sözleşmesi" ve stratejik ortaklık kurulmasına yönelik ilişkilerin çerçevesini belirlemek amacıyla imzalanan "Hissedarlar Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

70

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 21.11.2006 tarih ve 7835 ile giren başvuru üzerine düzenlenen 30.11.2006 tarih, 2006-4-228/Öİ-06-OG sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporu 1.12.2006 tarih, REK.0.08.00.00-120/334 sayılı Başkanlık önergesi ile 06-87 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

80

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda,

- Bildirime konu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olmadığı;
- Akbank'ın %20 oranındaki hissesinin COIC tarafından satın alınmasına ilişkin düzenlemeler içeren ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında herhangi bir rekabet kısıtı içermeyen "Yediemin Sözleşmesi"ne 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesinin uygun olacağı;

- Akbank T.A.Ş. ve Citibank A.Ş. arasında kurulması amaçlanan stratejik ortaklığa ilişkin hak ve yükümlülükleri tesis etmek ve ilişkilerin çerçevesini belirlemek amacıyla imzalanan "Hissedarlar Sözleşmesi"ne rekabeti sınırlayıcı nitelikte bir anlaşma olması sebebiyle 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesinin mümkün olmadığı;
- 90 - "Hissedarlar Sözleşmesi"ne taraf teşebbüslerin rakip teşebbüsler olmaları nedeniyle, sözleşmenin 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağı;
- "Hissedarlar Sözleşmesi"nin, 3.1. madde, 3.3. madde ve "Ticari İşbirliği" başlıklı 3.2. maddesinde atıfta bulunulan Ek-B'de sıralanan aşağıdaki beş işbirliği alanı dışındaki bütün maddelerinin, Kanun'un 5. maddesinde belirlenen dört koşulu taşıdığı;
- "Hissedarlar Sözleşmesi"nin "Ticari İşbirliği" başlıklı 3.2. maddesinde atıfta bulunulan Ek-B'de sıralanan "İşbirliği Alanları"ndan özellikle "Kredi makineleri ve mobil telefon işlemleri ile verilen krediler dahil olmak üzere tüketici kredi imkanları", "İpotek ve yatırım ürünleri gibi ürünlerin kaynak çeşitlendirme çalışmaları dahil, tüketici ürünleri alanında işbirliği", "Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı faaliyetlerinde, Proje ve Ticaret Finansmanı, Özel Sermaye, Gayrimenkul Finansmanı, Sınır Ötesi Sendikasyon alanlarında karşılıklı sevk ve muhtemel ortak katılım", "Finansal kiralama faaliyetlerinin kombinasyonu" ve "Hazine: Finansman, hedging" alanlarındaki gelişmelerin takip edilerek gerçekleştirilen işbirliklerinin ve yeni düzenlemelerin Kurum'a bildirilmesinin gerekli olduğu;
- 100 - "Taraflar, ayrı ve bağımsız tüzel kişiliklerini muhafaza edecekler ve ürünlerin fiyatlandırılmasına ve müşterilere ilişkin kararlar da dahil olmak üzere tüm ticari ve bankacılık kararlarını ayrı ayrı alacaklardır." şeklindeki ifadenin "Hissedarlar Sözleşmesi"nin 3. maddesinde yer almasının bağımsızlığa ilişkin ortaya çıkan belirsizliği gidereceği ve öngörülen değişikliklerin yerine getirilmesi için, taraflara kararın tebliğinden itibaren 60 gün süre verilmesinin yerinde olacağı;
- 110 - Bu şartların yerine getirilmesi halinde "Hissedarlar Sözleşmesi"ne tanınacak olan muafiyetin 5 yıllık bir süre ile sınırlı olması gerektiği

görüşlerine yer verilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

120

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. Ürün Pazarı

Bildirime konu teşebbüslerin faaliyet alanları dikkate alınarak ilgili ürün/hizmet pazarının "bankacılık ve finansal hizmetler pazarı" olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte finansal kiralama, portföy yönetimi, menkul değerler, yatırım ortaklığı gibi alt pazarlar da ilgili ürün/hizmet pazarına dahildir.

H.1.2. Coğrafi Pazar

130 Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak tespit edilmiştir. Rekabet Kurumu incelemesinde işlemin Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilindeki etkileri dikkate alınmakla beraber, işlemin taraflarının tüm dünyada pek çok ülkede ve uluslararası piyasalarda faaliyette bulunması nedeniyle yurtdışındaki pazarlar da işlemde etkilenecektir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. Taraflara İlişkin Bilgiler

H.2.1.1. Akbank T.A.Ş. (Akbank)

140 Akbank hâlihazırda İstanbul'daki Genel Müdürlüğü ve 13 Bölgesel Müdürlüğüyle birlikte 674 şubeyi kapsayan bir dağıtım ağı üzerinden çalışmaktadır. Akbank'ın Türkiye'deki şubelerinin yanı sıra Almanya ve Malta'da da birer şubesi bulunmaktadır.

Akbank, temel bankacılık hizmetlerinin yanı sıra bireysel, ticari, kurumsal, özel bankacılık ve uluslararası ticaretin finansmanı hizmetlerini sunmaktadır. Bankacılık dışı finansal hizmetler ile sermaye piyasası ve yatırım hizmetleri ise, Banka'nın iştirakleri tarafından verilmektedir.

150 Söz konusu Akbank iştirakleri ise 1983 yılında yurtdışında kurulan ilk Türk özel sektör bankası olan Sabancı Bank, 1996 yılında açılan Ak Yatırım Menkul Değerler A.Ş., 1998 yılında açılan Ak Yatırım Ortaklığı A.Ş., 2000 yılında açılan Ak Portföy Yönetimi A.Ş., 2002 yılında kurulan Akbank N.V. Hollanda, Akbank AG, Ak Global Funding B.V. ve 2005 yılında gruba dahil olan Ak Finansal Kiralama A.Ş.'dir. Ayrıca, Akbank 2005 yılı içinde daha önce %39,99'una sahip olduğu, İstanbul'da kurulu BNP-Ak-Dresdner Bank'ın geriye kalan %60 hissesini yabancı ortaklardan satın almış ve bu bankayı birleşme yoluyla bünyesine dahil etmiştir.

Bildirim Formu'ndan edinilen bilgilere göre, Akbank'ın 31.12.2005'te sona eren mali yıla dair cirosu (.....) YTL'dir.

160 H.2.1.1. Citibank A.Ş. (Citibank)

Citibank A.Ş. (Citibank), Türkiye Cumhuriyeti'nde halen yürürlükte olan mevzuat, özellikle Bankalar Kanunu ve ileride yürürlüğe girecek kanunlar ve bunlara ilişkin yasal mevzuatın öngördüğü veya öngöreceği sınırlar içinde, mevduat kabul edilmesi, her türlü bankacılık işlemlerinin yapılması ve bankaların faaliyet konularına giren diğer muamele, fiil ve işlerin ifası ile iştigal eden bir anonim şirkettir.

Citibank'ın %99,99'una sahip olan Citibank COIC, hisselerinin %100'üne sahip Citibank N.A. aracılığıyla Citigroup'un dolaylı iştirakidir. Citibank'ın diğer tüm hissedarları da Citigroup'un iştirakleridir.

170 Citibank'ın ana şirketi konumundaki Citigroup, 100'den fazla ülkede 200 milyon kadar müşteri hesabı bulunan önemli finansal hizmet şirketlerinden birisidir. Grubun ticari faaliyetleri Global Tüketici, Kurumsal ve Yatırım Bankacılığı ve Global Varlık Yönetimi olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. Bu grupların yanı sıra Citigroup Alternatif Yatırımlar adında bağımsız bir işkolu da mevcuttur.

Türkiye'de Citigroup tarafından kontrol edilen tek banka Citibank A.Ş. olup, grubun Türkiye'de dolaylı olarak tamamına sahip olduğu bir diğer iştiraki ise Citilease Finansal Kiralama A.Ş.'dir. COIC tarafından tayin edilen hissedarlar yoluyla dolaylı kontrol da dahil olmak üzere tamamıyla COIC tarafından kontrol edilen şirket, finansal kiralama faaliyetlerinde bulunmaktadır.

180 Dosya mevcudu bilgilere göre, Citibank'ın 31.12.2005'de sona eren mali yıla dair cirosu yaklaşık olarak (.....) YTL'dir.

H.2.2. Stratejik İşbirliği Anlaşmalarının Rekabet Hukukundaki Yeri

Stratejik işbirlikleri (Sİ) basit ticari ilişkilerden veya sözleşmelerden daha ileri, fakat bir birleşme işleminden daha önceki bir safhadır. Sİ birleşmeden farklı olarak tarafların bağımsızlıklarını ve ayrı ayrı kimliklerini korumalarına, kendi kişisel çıkarlarını gözetmelerine imkân vermektedir. Bu özellik sebebiyle şirket birleşmeleri bir "evliliğe" benzetilirken, Sİ'leri "nişanlanmaya" benzetilmektedir.

190 Rekabet hukuku kapsamında önem arz eden bir Sİ: *"İki veya daha fazla bağımsız şirketin kendi otonomilerini koruyarak, birbirlerine göre rekabet avantajına sahip oldukları teknoloji, uzmanlık, üretim vb. belli spesifik faaliyetleri birlikte gerçekleştirmek veya ortak hedeflere ulaşmak amacıyla yaptıkları, basit ticari sözleşmelerle birleşme işlemleri arasında yer alan, kısa vadeli, esnek yapılı yeni bir hukuki varlığın kurulmasını gerektirmeyen (kontrolün el değiştirmesini gerektirmeyen), sözleşme bazlı anlaşmalar"* şeklinde tanımlanmaktadır.

200 Sİ'nin objektif unsurları ise şunlardır: Sİ'nin yasal olarak birbirinden bağımsız şirketlerce bir sözleşme çerçevesinde oluşturulması, işlemin tam bir birleşme olmaması, çoğu Sİ'nin farklı ülkelerde yerleşik ve kendi pazarlarında genellikle hakim durumda olan büyük firmalar arasında yapılması ve mutlaka uzun vadeli bir bakış açısını içermesi. Uzun vadeli bakış açısından kasıt, Sİ'nin geçici nitelik arz eden, şirketler arasındaki kısa süreli, tek seferlik ilişkilerden farklı oluşudur. Stratejik hedefe ulaşılması, en azından birkaç yılı almaktadır. Bununla birlikte, Sİ'leri çok uzun ömürlü ortaklıklar da değildir. Yapılan çalışmalar, Ortak Girişimlerin %50'sinden fazlasının beş yıldan kısa sürede yok olduklarını veya yeniden yapılandırıldıklarını ve pek azının on yıldan uzun yaşayabildiğini ortaya koymaktadır. Sİ'nin ömürlerinin genellikle kısa olmakla birlikte ittifakın bitiminde ilgili faaliyetin ortaklardan biri tarafından devralınması ile yukarıda nişanlanmaya benzetilen ittifak evlilikle (şirketlerin birleşmesi) sonlanmaktadır.

210 Sİ genellikle gelecek hakkında bir tahminde bulunmanın güç olduğu karmaşık alanlarda yapılmaktadır. Sİ'nde tarafların, karı ve riski paylaşmaları sebebiyle beklenmedik olayların gerçekleşebileceği durumları, klasik anlaşmalara göre daha rahat atlatabilmesi mümkündür.

Sİ'nde ortakların sadece belli alanlarda işbirliği yapma imkânları vardır. İşbirliğinin kapsamı, zaman içinde genişletilebilir veya değersizleşen faaliyetler bırakılarak daraltılabilir. Bu imkân, Sİ'lerine birleşme ve devralmalara göre çok büyük bir avantaj sağlamaktadır. Yine, Sİ'nde kontrolün el değiştirmesi gerekmediği için ortaklar kendi uzmanlık alanlarına odaklanabilme imkânına da sahiptir.

220 Stratejik işbirlikleri çeşitli hukuki yapılarda ve karmaşık ilişkiler ağı şeklinde ortaya çıkabildiğinden rekabet otoritelerince temkinli karşılanmaktadır. En çok şüpheyle yaklaşılacak Sİ, rakip firmalar arasında yapılanlardır. Bu bakımdan, fiyat tespiti, arz kısıtı veya pazar paylaşımı içeren Sİ'leri yasaklanmaktadır. Dikey işbirliklerinde ise pazarı kapatma ve taşma etkileri ile ayrımcı eylemlerin yasaklandığı görülmektedir.

230 Sİ incelenirken ilgili sektördeki yoğunlaşma oranları dikkate alınmaktadır. Bununla birlikte, rakipler arasındaki Sİ'nin olası etki ve sonuçları konusunda kesin teorilerin bulunmaması, hem otoritelerin bu konuda uygulayacakları mevzuat hem de eylemleri bakımın belirsizliğe yol açmaktadır. Kimi durumlarda rakipler arasındaki işbirlikleri, birleşme ve devralmalara göre daha yumuşak müdahale edilirken, özellikle A.B.D.'de bu girişimler çok katı kurallarla incelenmektedir. Dünya çapında Sİ'ne olan yaklaşımın AB'de daha toleranslı olduğunu ve Tek Pazar'da önemli bir rekabet ihlali yaratmayan Stratejik İşbirliği Anlaşmalarına global ölçekte etkinlik yaratacakları gerekçesiyle izin verildiği gözlemlenmektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve ikincil mevzuatı incelendiğinde, "stratejik işbirliği" tanımı veya Sİ'ne ilişkin herhangi bir atıfın bulunmadığı görülmektedir. Bununla birlikte, bu bölümde yer verilen Sİ tanımlarına giren birçok işbirliği türünün Kanun kapsamında olduğu görülmektedir.

240 Yapılan Sİ tanımlarının kapsamına giren işlemler, 4054 sayılı Kanun'da 4. madde ve Kanun'a bağlı olarak çıkartılan 1997/1 sayılı "Rekabet kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in 2(c) maddesinde açıklanan ortak girişimler çerçevesinde düzenlenmektedir. İşbirliği doğurucu Sİ ve ayrı bir tüzel kişilik kurulmadan rakipler arasındaki üretim, dağıtım ve benzeri nitelikteki işbirliklerine yönelik anlaşmalar yoluyla gerçekleştirilen Sİ ise Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde incelenebilmektedir. Bunların dışında bir ar-ge faaliyetini ve/veya bir dikey ilişkiyi içeren Sİ, 2003/2 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ile 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" çerçevesinde değerlendirilebilmektedir.

250 Taraflara sınırları belirli bir alanda işbirliği yapma imkanı veren Kurul Kararlarına bankacılık sektöründe kredi kartı ağının yaygınlığından yararlanmak isteyen bankalara verilen muafiyet kararları örnek gösterilebilir. Bununla birlikte anılan kararlarda Stratejik İşbirliği konusunda ayrıntılı bir incelemeye gidilmemiş olması nedeniyle mevcut karar bu bakımdan ilk olma özelliğini taşımaktadır.

Stratejik ortaklıkların sektörel dağılımına bakıldığında, stratejik işbirliğinin yoğun olarak görüldüğü sektörler arasında bankacılık sektörü yer almamaktadır. Bu

durum, bankacılığın çok hızlı değişen teknoloji ve yüksek ar-ge yatırımı gerektiren sektörler arasında yer almamasından kaynaklanmaktadır.

260 Bankacılık ve finans alanında yapılan bir stratejik işbirliği anlaşmasının Avrupa Birliği'ndeki tek örneği 24.06.1996 tarihinde AB Komisyonu'nun muafiyet tanıdığı Banque Nationale de Paris (BNP) - Dresdner Bank (DB)¹ arasındaki İşbirliği Anlaşmasıdır. 27.01.1993 tarihinde AB Komisyonu'na bankacılık sektöründe
270 Banque Nationale De Paris (BNP) ile Dresdner Bank (DB) arasında dünya çapında, tam ve münhasır bir işbirliği sağlayan bir anlaşma için bildirim yapılarak izin talep edilmiştir. BNP ve DB, bu işbirliği anlaşması ile global pazarda rekabet edebilmek için uluslararası pazarda genişlemeyi ve Fransa ile Almanya'daki müşterilerine daha geniş kapsamlı finansal hizmetler sunmayı hedeflemektedirler. Bu doğrultuda işbirliği yapılacak alanlar; örgütlenmeye ilişkin konularda bilgi değişimi, işbirliği yapılacak spesifik bankacılık konuları (yeni konsorsiyumlara birlikte girme, bireysel olarak davet edildikleri finansal platformlara ortağın da girmesi için çaba sarfetme gibi), üçüncü ülkelerdeki faaliyetlerin koordinasyonunun sağlanması, Fransız ve Alman pazarlarında işbirliği olarak belirlenmiştir.

Taraflar kendi pazarlarında **bağımsız** hareket edeceklerdir. Ancak her biri diğerinin ülkesinde yerli rakipleriyle bir anlaşma yapmadan önce diğerine haber verecektir. Taraflar birbirinin pazarına girmekte serbest olacak ama birbirinin yerel rakipleriyle işbirliği içine girmeyecektir.

Neticede Komisyon BNP ve DB arasında işbirliği anlaşmasına 23.01.1995'ten 22.01.2005'e kadar 10 yıllığına muafiyet tanınmasına karar vermiştir.

280 10 yıllık muafiyetin varlığına karşın BNP ile DB arasındaki işbirliğinin beş yıllık bir sürecin ardından 2001 yılında çözüldüğü bilinmektedir. Bu somut veri stratejik işbirliklerinin bir nevi geçiş süreci olduğunu ve genellikle beş yıldan daha uzun ömürlü olmadıkları tespitini güçlendirmektedir.

Türkiye'de Bankacılık Sektöründe Sınırlı Konularda Yapılan İşbirliği Anlaşmaları

290 Ülkemizde bankacılık sektöründe işbirliği denince Rekabet Hukuku açısından akla gelen ilk işbirliği konusu kredi kartları pazarında yapılan işbirliği anlaşmalarıdır. Bilindiği gibi kredi kartlarının başarısı hem tüketiciler hem de üye işyerleri bakımından kurdukları ağın genişliğine bağlıdır. Çok markalı kredi kartlarına yönelik üye işyeri edinme pazarında, işbirliği anlaşmaları sonucunda kapalı ağ olarak faaliyet gösteren üye işyeri ağı yeni bir bankaya açılmakta böylece bankaların yeni bir üye işyeri ağı oluşturmaya gerek kalmaksızın mevcut ağda ihraç ettiği kartları kullandırma imkânı doğmaktadır. İşbirliği anlaşmaları sayesinde kendi kredi kartını yeterince yaygınlaştıramamış olan bankalar da anlaşmış oldukları bankanın mevcut üye işyeri ağından faydalanacak ve güçlü bir marka ile beraber çok markalı kredi kartları piyasasında faaliyet gösterecektir. Kredi kartları konusunda bankalar arasındaki işbirliklerine muafiyet tanıyan Rekabet Kurulu Kararları bulunmaktadır.

¹ Banque Nationale de Paris-Dresdner Bank, OJ L 188, 27.07.1996

H.2.3. Hissedarlar Sözleşmesinin Önemli Maddeleri

1. Oy Sözleşmesi

Akbank T.A.Ş. Yönetim Kurulu

300 COIC Akbank yönetim kuruluna icra görevi olmayan bir üye atama hakkına sahip olacaktır. Akbank'ın diğer yönetim kurulu üyelerinden hiçbiri başka bir yabancı veya yabancı banka bağlantılı finans kuruluşu tarafından atanmayacak veya başka bir yabancı veya yabancı banka bağlantılı finans kuruluşu ile aktif bir şekilde bağlantılı olmayacaktır. (.....TİCARİ SIR.....)

Citibank A.Ş. Yönetim Kurulu

310 Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. Türkiye Cumhuriyeti kanunları uyarınca kurulmuş bir anonim şirket olan Citibank A.Ş. yönetim kuruluna icra görevi olmayan bir üye atama hakkına sahip olacaktır. Citibank A.Ş.'nin diğer yönetim kurulu üyelerinden hiçbiri Citigroup Inc. Dışında bir Türk bankası veya finans kuruluşu tarafından atanmayacak veya Akbank dışında bir Türk bankası veya finans kuruluşu ile aktif bir şekilde bağlantılı bulunmayacaktır.

2. Hisse Devirleri

Citibank Overseas Investment Corporation, yürürlük tarihini takip eden 36 aylık "devir yasağı" süresi boyunca hisselerini satmayacak veya sair bir şekilde devretmeyecektir.

3. Stratejik İşbirliği

320 Teknoloji Paylaşımı. Citigroup ile Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafları, Citigroup ile Akbank'ın teknoloji ve know-how'un her iki kuruluş arasında paylaşımına ilişkin teklifler hazırlayacak ortak bir takım oluşmasını sağlayacaklardır. Yukarıda belirtileni sınırlamamak üzere belirtilmektedir ki, Citigroup Inc. İle Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. taraflarının Citigroup Inc. İle Akbank'ın her iki tarafa da fayda sağlayacak şekilde Akbank'ın seçkin Türk platformlarına ve sistemlerine erişimi karşılığında Citigroup Inc.'nin kendisine ait global platformlara ve sistemlere erişim sağlayabileceği fırsatları belirlemek için çalışmasını sağlayacaklardır.

330 Ticari İşbirliği. Citigroup ile Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafları Citigroup İle Akbank'ın yönlendirme anlaşmaları, ortak girişimler, ittifaklar ve benzeri düzenlemeler de dahil olmak üzere potansiyel ticari işbirliklerine ilişkin teklifler hazırlayacak ortak bir takım oluşturulmasını sağlayacaklardır. Bu düzenlemeler, anlaşmalar ve ittifaklara Ek B'de listesi verilen konular da dahil olacaktır. Bunlara ek olarak Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafları, bir tarafta Akbank ve bağlı şirketleri, diğer tarafta Citigroup, Citibank A.Ş. ve bağlı şirketleri olmak üzere kendilerinin ve müşterilerinin, aksi takdirde bağlantılı olmayan üçüncü kişilerden almaları gereken ürünleri ve hizmetleri Ek B'de belirtilen şekilde birbirlerinden almalarını teşvik etmek amacı ile düzenlemeler yapmak için çalışmalar yapmalarını sağlayacaktır.

340 Üst Yönetim Toplantıları. Citigroup ile Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafları, Citigroup ile Akbank'ın söz konusu tarafların üst düzey yöneticilerinin bu kuruluşlar arasında üst düzeyde daha yakın ilişkiler geliştirilmesi ve Citigroup ile Akbank arasındaki kurumsal ilişkilerin artırılması amacı ile düzenli şekilde bir araya gelmelerini sağlamak üzere bir program başlatmalarını sağlayacaklardır.

İttifakı Geliştirme Potansiyeli. Zaman içinde Citigroup Inc. ile Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafları, Citigroup Inc. ile Akbank'ın bu ticari ilişkileri daha da geliştirmek ve Citibank A.Ş. ile Akbank'ın faaliyetlerini uyumlu hale getirmek amacıyla çalışmalar yapmalarını sağlayacaklardır.

350 **5. Münhasır Stratejik İlişki**

5.1. Citigroup ile kontrol ettiği iştirakleri, Akbank veya Citibank dışında Türkiye'deki diğer banka veya finans kuruluşları vasıtasıyla Citigroup ürün veya hizmetlerinin satış veya dağıtımına ilişkin sözleşmeler de dahil olmak üzere, Türkiye'deki diğer bankalar veya finans kuruluşlarıyla (Citibank hariç olmak üzere) stratejik işbirliği anlaşmaları yapmayacaklardır.

5.2. Akbank, Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafları, Akbank ve kontrol ettiği iştiraklerinin, Türk piyasası ile ilgili olarak tamamı veya çoğunluğu Türklere ait olmayan başka bir banka veya finans kuruluşu ile stratejik işbirliği anlaşması yapmamasını sağlayacak olup bu anlaşmalara 360 Citigroup'un benzer ürün ve hizmetleri sunduğu alanlarda Türk olmayan herhangi bir finans kuruluşunun ürün veya hizmetlerinin dağıtımına ilişkin anlaşmalar da dahildir.

7. Citigroup Inc. ve Akbank Tarafından Yapılacak Birleşme ve Devralmalar

Bu sözleşmede aksi öngörülmediği takdirde, Citigroup ve Citibank bağımsız taraflar olarak faaliyette bulunmaya devam edeceklerdir.

370 Dosya mevcudu bilgilere göre taraflar, stratejik işbirliğinin yapısı ve işleyiş sürecine ilişkin taraflar arasında imzalanmış herhangi bir ek protokol veya Hissedarlar Sözleşmesi dışında bir başka sözleşmenin mevcut olmadığını bildirmişlerdir.

H.2.4. 1997/1 Sayılı Tebliğ Bakımından Değerlendirme

380 Bildirim konusu işlem, Citigroup'un dolaylı olarak tamamına sahip olduğu iştiraki ve Citibank'ın %99,99 oranındaki hissesine sahip COIC aracılığıyla Akbank'ta %20 oranında hisse satın alması ve stratejik ortaklık kurulmasıdır. Başvuruda, Akbank'ın %20 oranındaki hissesinin devredilmesi neticesinde Sabancı Grubu'nun Akbank üzerindeki tek başına kontrolünün devam edeceği fakat iki banka arasında kurulacak stratejik işbirliği sonucunda kontrolün kalitesinin hissedilir ölçüde değişeceği ifade edilerek 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında işleme izin verilmesi talep edilmiştir.

Devralma işlemi, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde, "herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" olarak tanımlanmıştır.

390 Bildirime konu işlemde Akbank'ın %20 oranındaki hissesi iki aşamalı bir işlem ile COIC tarafından satın alınacaktır. İşleme ilişkin ilk aşama Akbank'ın 28.000.000.000 adet hissesinin satıcı hissedarlardan alınması, ikinci aşama ise, Akbank'ın sermaye artırımı sonucunda ihraç edilecek 20.000.000.000 adet hissenin alımıdır.

400 Devralma işlemi öncesinde Akbank'ın kontrolü H.Ö. Sabancı Holding A.Ş.'de iken devralma işlemi neticesinde teşebbüsün kontrolünde herhangi bir değişiklik meydana gelmeksizin sadece H.Ö. Sabancı Holding A.Ş.'nin Akbank'taki hisse oranı düşecektir. Ayrıca, H.Ö. Sabancı Holding A.Ş.'nin hisseleri ile birlikte yine holding bünyesinde faaliyet gösteren Akbank T.A.Ş. ve Sabancı Ailesi'nin toplam hisselerinin işlem sonrasında dahi %(...,...) (%....-....) arası) olduğu dikkate alındığında Akbank'ın kontrolünde herhangi bir değişiklikten söz etmek mümkün değildir. Diğer taraftan, Akbank'ın kontrolünde değişiklik olmadığı bildirim formunda taraflarca da açıkça ifade edilmiştir. Ayrıca, tarafların birbirlerinin yönetim kurullarına atayacakları birer üyenin de kendilerine yönetimde söz sahibi olmayı veya belirleyici etki uygulama olanağını sağlayacak bir araç olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla, anılan Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir devralma olarak kabul edilemeyecek olan bildirim konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında değildir.

H.2.5. Menfi Tespit Değerlendirmesi

H.2.5.1. Yediemin Sözleşmesi

410 17.10.2006 tarihinde Citigroup, COIC, H.Ö. Sabancı Holding A.Ş., Aksigorta A.Ş., Exsa Export Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş., Europlus Investment Holdings Ltd., Akbank T.A.Ş. Mensupları Tekaüt Sandığı Vakfı ve Akbank'ın Sabancı Ailesi'ne mensup hissedarları arasında imzalanan "Yediemin Sözleşmesi"nde Akbank'ın %20 oranındaki hissesinin COIC tarafından satın alınmasına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 4., 6. ve 7. maddeleri kapsamında herhangi bir rekabet kısıtlaması içermeyen söz konusu sözleşmeye, Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

H.2.5.2 Hissedarlar Sözleşmesi

H.2.5.2.1. Menfi Tespit Değerlendirmesi

420 17 10.2006 tarihinde Citigroup, COIC, H.Ö. Sabancı Holding A.Ş., Aksigorta A.Ş. ve Akbank arasında imzalanan ikinci sözleşme olan "Hissedarlar Sözleşmesi"nin konusunu ise iki banka arasında kurulması amaçlanan stratejik ortaklığa ilişkin hak ve yükümlülükleri tesis etmek ve ilişkilerin çerçevesini belirlemek oluşturmaktadır.

430 Akbank ve Citibank ilgili ürün/hizmet pazarı olarak belirlenen “bankacılık ve finansal hizmetler pazarı”nda birbirlerine rakip durumdadırlar. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4. maddesi “*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran veya doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar...hukuka aykırı ve yasaktır.*” hükmünü haizdir. Dolayısıyla, aynı piyasada faaliyet gösteren ve birbirine rakip olan iki teşebbüsün sınırları son derece geniş belirlenmiş çeşitli alanlarda stratejik ortak olarak birlikte hareket etmelerini düzenleyen Sözleşme rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olup, 4. madde yasağına tabidir.

440 Ayrıca, “Hissedarlar Sözleşmesi”nin yönetim kurulu dağılımlarına, oylamalara, hissedarlık oranının çoğaltılmamasına ve hisselerle ilişkin devir yasağına, ön alım, ilk teklif ve rüçhan haklarına ilişkin düzenlemeler içeren 1, 2 ve 4 maddeleri, stratejik işbirliği ve münhasır stratejik ilişkileri düzenleyen 3 ve 5. maddeleri ile birleşme ve devralmalara ilişkin düzenlemeler içeren 7. maddesi rekabeti sınırlayıcı niteliktedir. Bu maddeleriyle de teşebbüsler arası rekabeti sınırlayıcı nitelikte bir anlaşma olduğu anlaşılan “Hissedarlar Sözleşmesi”ne 4054 sayılı Kanun’un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesi mümkün değildir.

H.2.5.2.2. Grup Muafiyeti Değerlendirmesi

450 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği, aynı ilgili pazarda yatay seviyede bulunan rakip teşebbüsler arasında yapılan mal veya hizmet alımı, satımı veya yeniden satımı konulu dikey anlaşmalara uygulanamamaktadır. Anılan Tebliğ’in “Tanımlar” başlıklı 3. maddesinde rakip teşebbüsler “*Aynı ürün pazarında faaliyette bulunan veya bulunma potansiyeline sahip sağlayıcılar*” olarak tanımlanmıştır. Akbank ve Citibank arasında dikey nitelikli bir sağlayıcılık ilişkisi bulunmamaktadır. Akbank ve Citibank bankacılık ve finansal hizmetler pazarında yer alan çeşitli ürün ve hizmet türlerinde birbirlerine rakip olduklarından; rakip olmadıkları ürün ve hizmet türlerinde ise gerekli altyapıyı tesis etme gücüne sahip bulduklarından bildirim konu “Hissedarlar Sözleşmesi”ne 2002/2 sayılı Tebliğ uygulanamaz.

H.2.5.2.3. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

460 Akbank ve Citibank arasında kontrolün devrine ya da ortak kontrole geçiş sağlayacak bir yoğunlaşma işleminin gerçekleşmesi halinde, işlemin taraflarının pazar paylarının toplamının hakim durum yaratacak ölçüye ulaşmaması veya bir hakim durumu güçlendirmemesi ve dolayısıyla ülkede veya ülkenin bir bölümünde etkin rekabeti önemli ölçüde engellememesi nedeniyle işleme izin verilebilecekken, taraflar arasında bankacılık faaliyetlerinin neredeyse tümünü kapsayan son derece geniş bir alanda işbirliği geliştirilmesi ve iki bankanın faaliyetlerinin uyumlu hale getirilmesi farklı bir durum arz etmektedir. Kural olarak iki bağımsız teşebbüsün bu şekilde koordinasyon içine girmesi rekabet hukuku uygulamasında yasaklanmaktadır. Ancak stratejik işbirliği anlaşmalarının doğası gereği tarafların yoğun bir şekilde birlikte çalışmaya başlamasıyla bu birliktelikten etkinlikler doğması ve yeni teknolojik gelişmelerin ortaya çıkması nedenleriyle

470 stratejik işbirlikleri muafiyete tabi tutulabilmektedir. Ayrıca stratejik işbirliklerinin ticari anlaşmalarla birleşmeler arasında bir noktada konumlandırılması ve literatürde şirket birleşmesinden bir önceki safha veya bir nevi nişanlanma olarak değerlendirilmesi sebebiyle stratejik ortaklara ileride birleşmeleri kuvvetle muhtemel gözüyle bakılmaktadır.

480 Bununla birlikte, tarafların sadece mevcut pazar payları ve piyasadaki konumları dikkate alınarak yapılacak bir değerlendirme eksik kalacaktır. Citigroup'un dünya çapında muhtelif finansal hizmetler ve ürünler sunan bir global finans hizmeti kuruluşu olduğu, Akbank'ın ise Türkiye'de ilk beş banka arasında yer alan saygın yerel bir banka olduğu göz önüne alınarak tarafların potansiyel bir rekabet kısıtı yaratma gücüne sahip olacakları sonucuna ulaşılabilmektedir. Hatta Akbank ve Citibank arasındaki stratejik işbirliğinin, sınırlarının ve kapsamının netleştirilmemesi halinde potansiyel bir pazar kapama etkisi dahi yaratılabileceği ve netice itibarıyla söz konusu işbirliğinin potansiyel bir rekabet ihlaline yol açabileceği dikkate alınması gereken bir husus olarak ortaya çıkmaktadır. Özellikle stratejik işbirliklerinin bazı durumlarda rakipler arasındaki kartel benzeri yapılanmaların kılıfı olarak kullanılabildiği verisi göz önüne alınacak olursa, bankacılık sektöründe sınırları belli olmayan çok sayıda stratejik işbirliğine izin verilmesi pazardaki aktör sayısını dolaylı yoldan azaltıp koordinasyon için ortam sağlamak risklerini barındırmaktadır. Bu şekilde piyasadaki aktörlerin stratejik işbirliği kılıfı altında birlikte hareket etmeleri rakip sayısını önemli oranda azaltıp pazar kapama etkisine neden olma ihtimalini taşımaktadır.

490 Bu çerçevede, "Hissedarlar Sözleşmesi"nin bireysel muafiyetten yararlanıp yararlanmayacağına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi esas alınmak suretiyle yapılan değerlendirmelerde Sözleşme iki grup halinde incelenmiştir.

500 İlk grupta "Hissedarlar Sözleşmesi"nin "Stratejik İşbirliği" başlıklı 3. maddesi ile "Ticari İşbirliği" başlıklı 3.2. maddesinde atıfta bulunulan Ek-B'de sıralanan "İşbirliği Alanları"ndan özellikle "Kredi makineleri ve mobil telefon işlemleri ile verilen krediler dahil olmak üzere tüketici kredi imkanları", "İpotek ve yatırım ürünleri gibi ürünlerin kaynak çeşitlendirme çalışmaları dahil, tüketici ürünleri alanında işbirliği", "Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı faaliyetlerinde, Proje ve Ticaret Finansmanı, Özel Sermaye, Gayrimenkul Finansmanı, Sınır Ötesi Sendikasyon alanlarında karşılıklı sevk ve muhtemel ortak katılım", "Finansal kiralama faaliyetlerinin kombinasyonu" ve "Hazine: Finansman, hedging" alanları dışındaki hükümleri yer almaktadır. Buna karşılık ikinci grupta, "Hissedarlar Sözleşmesi"nin 3. maddesi ve Ek-B'de yer alan ve yukarıda sıralanan beş işbirliği alanı yer almaktadır. İlk gruba ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde yapılan muafiyet değerlendirmesine aşağıda yer verilmiştir.

510 **H.2.5.2.3.1. Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması**

Bu hüküm çerçevesinde hangi hallerin ekonomik yarar sağladığının somut olayın özelliklerine göre değerlendirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, üretim ve

dağıtım maliyetlerinin düşürülmesi, kalitenin artırılması, malın arzında devamlılığın sağlanması, yeni piyasalara girişin kolaylaştırılması ve yeni ürünlerin ya da üretim tekniklerinin bulunması ekonomik yararın sağlandığı hususlar arasında görülmektedir.

520 Kurulacak stratejik ortaklık ile finans piyasalarında uluslararası güce sahip Citibank ile Türkiye bankacılık ve finansal hizmetler pazarında güçlü bir konuma sahip Akbank biraraya gelecektir. Bu yönüyle, söz konusu stratejik ortaklık ile Akbank kendi ürün ve hizmetlerinin uluslararası dağıtımında daha geniş imkânlarla sahip olurken, Citibank'ın Türkiye pazarında Akbank'ın yaygın şube ve dağıtım ağından yararlanma imkânı doğacaktır. Diğer taraftan, iki bankanın teknoloji ve know-how paylaşımları müşterilere yeni finansal ürün ve hizmetler sunulmasına, mevcut ürün ve hizmetlerde ise kalitenin artmasına hizmet edecektir. Akbank ve Citibank arasındaki işbirliği ile üretim ve dağıtım maliyetlerinin düşmesi ise stratejik ortaklığın muhtemel yararları arasındadır. Şöyle ki; söz konusu işbirliği ile Akbank herhangi bir ürün geliştirme maliyetine katlanmaksızın dünya finans piyasalarında yeni ürün ve hizmetleri müşterilerine sunabilecek, Citibank ise Akbank'ın şube ve dağıtım ağından faydalanmak suretiyle yeni bir dağıtım ağı oluşturmanın maliyetine katlanmaksızın geniş bir müşteri grubuna ulaşabilecektir. Bunlara ilaveten, tarafların oluşturacağı stratejik işbirliğinin birbirini yakından takip eden ve yeniliklere çabuk ayak uyduran bir sektör olan bankacılıkta daha rekabetçi bir ortama olanak sağlayacaktır.

H.2.5.2.3.2. Tüketicinin bundan yarar sağlaması

540 Muafiyetin ikinci şartı; anlaşmanın tüketicilere ortaya çıkan objektif faydadan adil bir pay alma imkânı tanınması gereğidir. Kanun'un 4. maddesi anlamında rekabeti sınırlayıcı etkileri olan bir anlaşmanın muafiyet alabilmesi için, yukarıda değinilen malların dağıtımı veya hizmetlerin sunulmasından elde edilen iyileşmenin tüketiciye yansıtılması ve ortaya çıkan ekonomik fayda ile tüketicinin elde edeceği menfaat arasında makul bir denge olması gerekmektedir. Bu çerçevede; fiyatlar seviyesindeki düşüş, satış sonrası etkin hizmetler, ürün çeşitliliğinin artması, tüketicinin ürüne daha kolay ulaşabilmesi, malın arzında devamlılığın sağlanması gibi koşullar tüketicinin elde edeceği menfaat kapsamında değerlendirilebilmektedir.

550 Tüketici yararı açısından bakıldığında Akbank ve Citibank arasında gerçekleşecek stratejik ortaklık öncelikle her iki bankanın müşterilerine yeni finansal ürün ve hizmetler sunulmasına neden olacağından, tüketicilere yönelik ürün ve hizmet çeşitliliği artacaktır. Ayrıca, Citibank müşterilerinin Akbank'ın yaygın şube ve dağıtım ağlarından yararlanması da önemli bir tüketici yararı olarak ortaya çıkmaktadır. Diğer taraftan, Akbank müşterileri kurulacak işbirliği neticesinde finans alanında uluslararası güce sahip bir markanın getireceği yeniliklerden yararlanma fırsatına sahip olacaklardır. Mevcut ürün ve hizmetlere yönelik olarak ise iki bankanın teknoloji, kaynak kullanımı ve altyapı alanındaki işbirliği sonucunda düşen maliyetlerin düşük fiyatlar olarak tüketiciye yansıtacağı ve/veya hâlihazırdaki fiyatlarda daha iyileştirilmiş ürünleri tüketicilere

sunulabilecektir. Oluşması öngörülen güçlü ve etkin teknik altyapı ile özellikle elektronik bankacılıkta hizmet erişimi artacaktır.

H.2.5.2.3.3. İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması

560 Muafiyetin üçüncü şartı, anlaşmanın veya kararın teşebbüslere ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabeti ortadan kaldırma imkânı tanımaması, bir başka deyişle sağlanan ekonomik gelişme veya fayda ile tüketicinin bundan yarar sağlamasının rekabetin ortadan kaldırılması sonucunda elde ediliyor olmamasıdır. Bu şartın amacı, rekabetin kısmen sınırlandırılmasına izin verilen piyasalardaki reel ve potansiyel rekabetin devamının teminidir.

570 Türkiye Bankalar Birliği verilerine göre 31.12.2005 tarihi itibarıyla Akbank'ın aktif büyüklüklerine göre hesaplanan pazar payı %13,63 iken Citibank'ın payı %0,65'tir. Kredilere göre hesaplanan pazar payının Akbank için %14,83; Citibank için %0,75 olduğu ve mevduata göre hesaplanan pazar payının ise Akbank için %12,64 ve Citibank için %0,76'dır. Buna göre, Akbank ile Citibank'ın aktif büyüklüklerine göre hesaplanan pazar payları %14,28 olmaktadır. Benzer şekilde tarafların kredilere göre hesaplanan pazar payları toplamı %15,58 iken mevduata göre hesaplanan pazar payları toplamı %13,40'tır. Yer verilen pazar payı bilgilerinin yanı sıra bankacılık sektöründe günümüz itibarıyla 46 bankanın aktif olarak faaliyette bulunması ve sektörün etkin rekabetin devam ettiği bir piyasa özelliği göstermesi nedeniyle Citibank ve Akbank arasında akdedilen "Hissedarlar Sözleşmesi"nin Stratejik İşbirliği başlıklı 3. maddesinde yer verilen işbirliği konuları ile bu maddenin ekinde yer alan Ek-B'de sıralanan "İşbirliği Alanları"ndan özellikle "Kredi makineleri ve mobil telefon işlemleri ile verilen krediler dahil olmak üzere tüketici kredi imkanları", "İpotek ve yatırım ürünleri gibi ürünlerin kaynak çeşitlendirme çalışmaları dahil, tüketici ürünleri alanında işbirliği", "Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı faaliyetlerinde, Proje ve Ticaret Finansmanı, Özel Sermaye, Gayrimenkul Finansmanı, Sınır Ötesi Sendikasyon alanlarında karşılıklı sevk ve muhtemel ortak katılım", "Finansal kiralama faaliyetlerinin kombinasyonu" ve "Hazine: Finansman, hedging" alanları hariç olmak üzere "Hissedarlar Sözleşmesi" ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmasına neden olmayacaktır.

H.2.5.2.3.4. Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

590 Kanun'un 5. maddesinde öngörülen bu son koşul gereği, tüketicilere yansıtılan ekonomik gelişme ve iyileştirmenin elde edilmesinde rekabeti daha az sınırlayan bir yöntem mevcut ise anlaşmaya muafiyet tanınmayacaktır. Bu koşula aykırılık, ya izlenen amacın elde edilmesi için rekabetin gereğinden fazla sınırlanması ya da rekabetin sınırlanması gereğinin dahi bulunmaması halinde olabilir. Teşebbüsler prensip olarak anlaşma ile amaçladıkları ekonomik yararların gerçekleştirilmesinde rekabeti en az sınırlayıcı yöntemi tercih etmekle yükümlüdürler.

"Hissedarlar Sözleşmesi"nin Münhasır Stratejik İlişkileri düzenleyen 5. maddesi ile Citigroup'un ve kontrol ettiği iştiraklerinin Türkiye'de Citibank ve Akbank

600 dışında diğer banka veya finans kuruluşları ile stratejik işbirliği yapmaları; Akbank ve kontrol ettiği iştiraklerinin ise Türkiye piyasası ile ilgili tamamı veya çoğunluğu Türklere ait olmayan başka bir banka veya finans kuruluşu ile stratejik işbirliği yapmaları ve Citibank'ın Akbank dışında Türkiye'de faaliyet gösteren diğer finansal kurumların ürünlerini satması ve dağıtımını yapması kısıtlanmıştır. Keza, Sözleşme'nin 2. maddesi ile COIC ve bağlı iştiraklerinin hisse devir işleminin tamamlanmasının ardından 36 aylık süre boyunca Akbank hislerini satması veya devretmesi yasaklanmış, 7. maddede ise iki bankanın yapacağı birleşme ve devralmalara ilişkin bazı sınırlamalar getirilmiştir. Söz konusu düzenlemeler 4054 sayılı Kanun çerçevesinde değerlendirilen rekabet kısıtlamalarıdır.

610 Akbank ve Citibank arasında Akbank hisselerinin %20'sinin COIC tarafından satın alınması sonrasında bankacılık ve finansal hizmetler pazarında çok sayıda alanı kapsayan bir stratejik işbirliği kurulması amaçlanmaktadır. Ortak girişim ve birleşme arasında bir noktada konumlandırılabilir olan stratejik işbirliklerinin amacına ulaşabilmesi ve öngörülen işbirliği alanlarında etkinliğin sağlanabilmesi için bazı kısıtlamaların getirilmesi olağandır. Buna göre, Sözleşme'nin 5. ve 7. maddesi ile getirilen kısıtlamaların taraflar arasında üretim, dağıtım ve teknoloji alanında yapılması planlanan işbirliği ve sonucunda ortaya çıkması muhtemel ürün çeşitliliği ve ürün kalitesinde artış, maliyetlerde azalma gibi stratejik işbirliğinden beklenen ve tüketicilere de yansıtacak söz konusu faydalara erişilmesi açısından makul olduğu değerlendirilmektedir. Diğer taraftan, 2. maddedeki düzenlemelerin ise kurulacak stratejik işbirliğinin amacına ulaşabilmesi için gerekli bir kısıtlama olduğu düşünülmeyle birlikte, aynı zamanda yapılan yatırımı güvence altına almaya yönelik teknik bir düzenleme olduğu kanaati oluşmuştur.

Bu hususlar dikkate alınarak, bildirim konu Sözleşme ile getirilen söz konusu kısıtlamaların ortaya çıkan yararlarla kıyaslandığında rekabeti zorunlu olandan fazla kısıtlamamakta olduğu ortaya çıkmaktadır.

630 Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler neticesinde "Hissedarlar Sözleşmesi"nin "Stratejik İşbirliği" başlıklı 3. maddesi, ile 3. maddenin atıfta bulunduğu Ek-B'de sıralanan "İşbirliği Alanları"ndan özellikle "Kredi makineleri ve mobil telefon işlemleri ile verilen krediler dahil olmak üzere tüketici kredi imkanları", "İpotek ve yatırım ürünleri gibi ürünlerin kaynak çeşitlendirme çalışmaları dahil, tüketici ürünleri alanında işbirliği", "Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı faaliyetlerinde, Proje ve Ticaret Finansmanı, Özel Sermaye, Gayrimenkul Finansmanı, Sınır Ötesi Sendikasyon alanlarında karşılıklı sevk ve muhtemel ortak katılım", "Finansal kiralama faaliyetlerinin kombinasyonu" ve "Hazine: Finansman, hedging" alanları hariç olmak üzere "Hissedarlar Sözleşmesi" 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan muafiyet şartlarını taşımaktadır.

640 Ancak ikinci grupta yer alan ve Ek-B'de sıralanan 5 alandaki işbirliğinin, ağırlıklı olarak bankacılığın ve finansal hizmetlerin kamudan mali kaynak toplamaya veya tüketiciye kredi kullanırmaya yönelik alanlardan oluştuğu göz önüne alınarak, iki bağımsız teşebbüsün birlikte fiyat belirlemesi, pazar paylaşması gibi sonuçlara yol açabilecek genişlikte düzenlenmiş olması kaygı verici bulunmaktadır. Ek bilgi

650 talebi üzerine taraf vekilleri tarafından problemlili bulunan alanlarda yeni ürün geliştirme (ATM'den kredi kullanma, mobil kredi gibi), know-how paylaşımı, ortak girişimler, çapraz tedarik, yönlendirme anlaşmaları, ürünlerin satılması ve dağıtımı ve küresel platformlara erişim alanları gibi bankacılık süreç ve yöntemlerine ilişkin işbirlikleri yapılabileceği vurgulanmasına ve bankaların fonlama farklılıkları, müşteri gizliliği, bankacılık alanındaki ayrıntılı mevzuat hükümleri ve de pazarın şeffaflığı sebepleriyle fiyat tespiti gibi rekabet hukukunda “per se” yasak kabul edilen durumların yaşanmasının zorluklarına dikkat çekilmesine rağmen işbirliğinin uygulamaya yansması konusunda belirsizliklerin devam ettiği tespit edilmiştir.

“Hissedarlar Sözleşmesi”nin 3. maddesi ile ilgili olarak ifade edilmesi gereken hususlardan bir diğeri ise teknoloji paylaşımı konusunda çalışacak ortak takımlar kurulması ve düzenli olarak üst yönetim toplantıları düzenlenmesi gibi konuların henüz yeterince açık olarak hükme bağlanmamış olmasıdır.

660 Bu nedenle, mevcut hali ile muafiyet koşullarını taşımayan “Hissedarlar Sözleşmesi”nin “Stratejik İşbirliği” başlıklı 3. maddesi ve yukarıda sıralanan Ek-B’de yer alan beş işbirliği alanlarının da muafiyet kapsamına girebilmesi için “*Taraflar, ayrı ve bağımsız tüzel kişiliklerini muhafaza edecekler ve ürünlerin fiyatlandırılmasına ve müşterilere ilişkin kararlar da dahil olmak üzere tüm ticari ve bankacılık kararlarını koordinasyon doğurmayacak şekilde ayrı ayrı alacaklardır.*” şeklindeki ifadenin tarafların bağımsızlığını hukuken açıklığa kavuşturmak amacıyla aynı Sözleşme’nin 3. maddesine eklenmesi gerekmektedir. Ayrıca tarafların stratejik ortaklığın yapısı ve işleyiş sürecine ilişkin imzaladıkları herhangi bir ek protokol veya Hissedarlar Sözleşmesi dışında bir başka sözleşmenin mevcut olmaması da dikkate alınarak, yapılacak yeni düzenlemeler ile gerçekleştirilen işbirliklerinin Rekabet Hukuku bağlamında değerlendirilmesi için Kurum’a bildirilmeleri gerektiği neticesine varılmıştır.

670 Değerlendirilmesi gereken son husus ise belirlenen şartların sağlanması halinde “Hissedarlık Sözleşmesi”ne tanınabilecek olan muafiyetin süresidir. “Hissedarlık Sözleşmesi”ne tanınması muhtemel muafiyetin 5 yıl süreyle sınırlı olarak verilir, sürenin sonunda ise yeni bir değerlendirme yapılması uygun olacaktır. Zira “Hissedarlar Sözleşmesi”nin 2.1. maddesinde Citigroup’un 36 aylık bir süre boyunca devir yasağına uyması yönünde bir hüküm bulunmaktadır. Bu hükmün bir amacının da kurulan stratejik işbirliğinin sonuçlarının doğmasına uygun bir süre tanımak ve üç yılın sonundaki gelişmelere göre taraflar arasındaki ilişkiye yön vermek olduğu ortadadır. Dolayısıyla, hem taraflar hem de sektör için önemli sonuçlar doğurması beklenen bu stratejik işbirliğinin belirli bir süre sonunda izlenmesi gereklidir. Ayrıca stratejik işbirliklerinin genellikle 5 yıllık süre sonunda ya şirket birleşmesiyle ya da ilişkiye son verilmesiyle neticelendiği tespiti karşısında da muafiyetin 5 yıllık bir süre ile sınırlı olarak tanınması gerektiği anlaşılmıştır.

690 **I. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1- Bildirime konu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında olmadığına,

2- Akbank T.A.Ş.'nin %20 oranında hissesinin Citibank Overseas Investment Corporation tarafından satın alınmasına ilişkin düzenlemelere yönelik "Yediemin Sözleşmesi"ne 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesine,

700 3- Akbank T.A.Ş. ve Citibank A.Ş. arasında kurulması amaçlanan stratejik ortaklığa ilişkin hak ve yükümlülükleri tesis etmek ve ilişkilerin çerçevesini belirlemek amacıyla imzalanan "Hissedarlar Sözleşmesi"ne 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,

4- "Hissedarlar Sözleşmesi"ne taraf teşebbüslerin rakip teşebbüsler olmaları nedeniyle, sözleşmenin 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağına,

5- "Hissedarlar Sözleşmesi"ne bu haliyle Kanun'un 5. maddesi uyarınca bireysel muafiyet verilemeyeceğine,

710 5-i) Bununla birlikte "*Taraflar, ayrı ve bağımsız tüzel kişiliklerini muhafaza edecekler ve ürünlerin fiyatlandırılmasına ve müşterilere ilişkin kararlar da dahil olmak üzere tüm ticari ve bankacılık kararlarını koordinasyon doğurmayacak şekilde ayrı ayrı alacaklardır.*" şeklindeki ifadenin "Hissedarlar Sözleşmesi"nin 3. maddesine eklenmesine, bu yönde değişikliklerin yerine getirilmesi için, taraflara kararın tebliğinden itibaren 60 gün süre verilmesine,

5-ii) Bu koşulun yerine getirilmesi halinde "Hissedarlar Sözleşmesi"ne 5 yıl süre ile bireysel muafiyet tanınıp tanınmayacağı hususunun değerlendirilmesine,

720 5-iii) Ayrıca "Hissedarlar Sözleşmesi"nin gerek 3.1. ve 3.3. maddeleri kapsamında, gerekse 3.2. maddesinde atıfta bulunulan Ek-B'de sıralanan "İşbirliği Alanları"ndan özellikle "Kredi makineleri ve mobil telefon işlemleri ile verilen krediler dahil olmak üzere tüketici kredi imkanları", "İpotek ve yatırım ürünleri gibi ürünlerin kaynak çeşitlendirme çalışmaları dahil, tüketici ürünleri alanında işbirliği", "Kurumsal Bankacılık ve Yatırım Bankacılığı faaliyetlerinde, Proje ve Ticaret Finansmanı, Özel Sermaye, Gayrimenkul Finansmanı, Sınır Ötesi Sendikasyon alanlarında karşılıklı sevk ve muhtemel ortak katılım", "Finansal kiralama faaliyetlerinin kombinasyonu" ve "Hazine: Finansman, hedging" alanlarında gerçekleştirilen işbirliklerinin ve her yeni düzenlemenin yapıldığı tarihten itibaren 15 gün içinde Kurum'a bildirilmesine,

OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

Rekabet Kurulu'nun 06.12.2006 Tarih ve 06-87/1120-325 Sayılı Kararına

KARŞI OY GEREKÇESİ

Citigroup Inc.nin dolaylı olarak tamamına sahip olduğu iştiraki Citibank Overseas Investment Corporation aracılığıyla Akbank T.A.Ş'de %20 oranında hisse devralması işlemine ilişkin imzalanan "Yediemin Sözleşmesi" ve stratejik ortaklık kurulmasına yönelik ilişkilerin çerçevesini belirlemek amacıyla imzalanan "Hissedarlar Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilmesi veya muhalefet tanınması talebiyle ilgili 06.12.2006 tarihinde alınan karara katılmamaktayım. Şöyle ki:

I-a) Kurul, bildirim konu işlemin 4054 Sayılı Kanunun 7. ve 1997/1 sayılı tebliğ kapsamında olmadığını kararlaştırmıştır.

b) İstem, 4054 Sayılı Kanunun 7. maddesi ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulunun'dan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamındadır. 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. ve Rekabet Kurulunun'dan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkındaki 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 2/b maddesine göre karara konu hisse devri bir devralmadır. 4054 Sayılı Kanun'un Birleşme ve Devralma başlıklı 7. maddesi, "bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının **TÜMÜNÜ VEYA BİR KISMINI ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi** veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere **DEVRALMASINI** rekabet hukuku bakımından devralma olarak kabul etmektedir. Görüleceği üzere Kanun ortaklık payının "bir kısmını" veya sözcüğüyle, "tümünü" devralmadan ayrı ve müstakilen bir devralma işlemi olarak kabul etmektedir. Keza payların bir kısmını "kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi" vermesi ile irtibatlandırmaksızın YA DA sözcükleri ile hissenin bir kısmının devralınması "devralma" olarak kabul edilmiştir. 1997/1 sayılı tebliğin 2. maddesinin başlığı "Birleşme veya Devralma Sayılan Haller" dir. 2. maddenin b bendinde aynen "herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının

tümünü VEYA bir kısmını YA DA kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması VEYA kontrol etmesinin” devralma sayılacağı belirtilmiştir.

Karara konu devralma işleminin **4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 7 nci** ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan **1997/1 sayılı Tebliğ** kapsamında olduğu gözönünde bulundurularak buna göre karar verilmesi gerekir.

Bu itibarla Kurul, başvurunun 4054 sayılı Kanunun 7. maddesi kapsamında olduğunu kabul edip, 1997/1 sayılı Tebliğ’e uyumunu inceleyerek, Akbank ve Citibank’ın Pazar paylarının toplamının (% 14.28) hakim durum yaratacak ölçüye ulaşmaması ve başkaca yasal bir engel bulunmaması nedeniyle COIC’nin % 20 hisse devralmasının Akbank’ın kontrolünde herhangi bir değişikliğe neden olmadığı için koşulsuz **İZİN** verilmeydi

II. Bildirimin konusu; Citigroup İnc.’nin dolaylı olarak tamamına sahip olduğu iştiraki Citibank Overseas Investment Corporation (COİC) aracılığı ile Akbank A.Ş. de %20 oranında hisse devralması işlemine ilişkin olarak imzalanan iki sözleşmeye menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınmasıdır. Bu anlaşmalardan biri hisse devralmasına ilişkin olarak imzalanan **“Yediemin Sözleşmesi”** diğeri, stratejik ortaklık kurulmasına yönelik ilişkilerin çerçevesini belirlemek amacıyla imzalanan **“Hissedarlar Sözleşmesi”** dir.

1- “Yediemin Sözleşmesi” 4054 sayılı Kanun’a (4, 6 ve 7. maddelerine) aykırı hiçbir hüküm içermediğinden Kurulca bu sözleşmeye menfi tespit belgesi verilmesi uygun görülmüştür. Bu sonuca ben de **aynen katılmaktayım.**

2- Hissedarlar Sözleşmesi ile COİC tarafından Akbank hisselerinin % 20 sinin satın alınmasının ardından Akbank ile Citibank arasında bir **stratejik ortaklık** kurulması amaçlanmaktadır. Hedef ; teknoloji ve know-how paylaşımı, muhtemel ticari düzenlemeler (yönlendirme anlaşmaları, ortak girişimler, işbirlikleri ve benzeri düzenlemeler) ve mevcut müşterilere ek hizmetler satılmasıdır. Her işletme kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına diğerlerinden bağımsız olarak belirleyecektir. Akbank ve Citibank bağımsız tüzel kişiliklerini muhafaza edecekler, ürünlerin fiyatlandırılmasına ve müşterilere ilişkin kararlar da dahil olmak üzere tüm ticari ve bankacılık kararlarını ayrı ayrı alacaklardır.

Tarafların bankacılık faaliyetleri birbirinden bağımsız olacağı için sözkonusu stratejik işbirliği Citibank ve Akbank'ın pazar paylarını **doğrudan etkilemeyecektir**. Meydana gelecek herhangi bir **dolaylı etki** tarafların daha geniş bir ürün ve hizmet yelpazesi sunmasını ve müşteri sayısının artmasını sağlayacaktır. Bu stratejik işbirliğinin daha rekabetçi bir piyasanın oluşmasına yardımcı olacağı, Türk bankacılık sektörünün daha verimli ve gelişmiş bir yapıya kavuşmasına ve müşterilerine (tüketiciye) yüksek standartlı ürün ve hizmetler sunmasına katkıda bulunacağı açıktır.

Kaldı ki yedi maddeden oluşan Hissedarlar Sözleşmesi 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesine göre bireysel muafiyet alacak durumdadır. Bilindiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamının varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulabileceği hükmü yer almaktadır. Hissedarlar Sözleşmesinin bir bütün olarak;

a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmeler ekonomik ve teknik gelişme sağlayacağı,

b) Tüketicinin bundan yarar göreceği,

c) Piyasada rekabetin ortadan kalkmasının sözkonusu olmayacağı

d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla kısıtlamadığı,

açıktır. Nitekim rekabet uzmanları da düzenledikleri 30.11.2006 tarihli yazılı görüş ve kurul toplantısındaki sunuşlarında; yedi maddeli Hissedarlar Sözleşmesinin 3.1 , 3.3 ve ticari işbirliği başlıklı 3.2 maddesinin atıfta bulunduğu Ek-B'nin sadece **5 işbirliği (Ek-B'de öngörülen işbirliği alanı 16'dır)** alanı dışındaki tüm maddelerinin sözkonusu maddeler için ise, 3. maddede bağımsızlığa ilişkin ortaya çıkacak belirsizliğin giderilmesine yönelik yapılacak değişiklikte (60 gün süre verilerek) tereddütsüz muafiyet tanınabileceğini vurgulamışlardır. Bu maddelerin de 4054 Sayılı Kanunun 4. maddesindeki koşulların kapsamında olmaları nedeniyle bireysel muafiyet alacakları **kesin kanısındayım**.

Kurul, bugüne kadarki uygulamalarında, bir sözleşmenin bazı maddelerinin tadilini veya yeniden düzenlenmesini öngörmesi ve bu işlemten sonra muafiyet vermeyi düşündüğü, değerlendirdiği durumlarda işleme muafiyet vermekte öngördüğü değişiklikler için teşebbüslere süre tanımaktaydı. Stratejik işbirliği öngören bu dosyada; ki Avrupa'da tek

(Banque Nationale De Paris (BNP), Dresdner Bank (DB), işbirliği), Türk Rekabet Hukuk ve Rekabet Kurumunda hiç uygulaması olmayan ve tartışılmayan bir başvuruda, değişiklik için taraflara 60 günlük süre vermekte, **bu koşulun yerine getirilmesi durumunda bile bireysel muafiyet tanınıp tanınmayacağını değerlendireceğini** karar altına almaktadır. Bu Türkiye’de toplam aktifleri itibariyle 3, toplam kredileri itibariyle 1. olan Akbank ve Dünyada yüzden fazla ülkede 200 milyon müşteri hesabı bulunan (Citigroup Inc.) Citibank’a haksızlıktır. Türkiye’ye 2.5 milyar dolar yabancı sermaye girişine olanak sağlayacak olan teşebbüsleri belirsizliğe itmektir. Bu nevi stratejik işbirliği düşüncesinde olan Teşebbüslerin, bu projelerinden vazgeçmelerine neden olabilecek bir durumdur. Kurul’un vermesi gereken karar, önceki uygulamalarındaki gibi "Teşebbüsler, size sözleşmenin şu maddelerinde 60 gün içerisinde değişiklik yapmanız koşuluyla bireysel muafiyet verdim" olmalıydı. Alınan karara göre, teşebbüsler büyük emek ve mesailerle sözleşmede değişiklikler yapacaklar, Kurul’a müracaat edecekler ve fakat muafiyet alıp alamayacaklarını bilemeyeceklerdir.

Bu noktada şu hususa da değinmek istiyorum. Rekabet Kurulu, kendisine yapılan menfi tespit ve muafiyet başvurularını, imzalanmış ve icra özelliği bulunan anlaşmalara hasren yapmaktadır. Ortada uygulanacak bir imzalanmış anlaşma mevcut değilse, menfi tespit veya muafiyet incelemesi yapmamakta, karar oluşturmamaktadır. Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 25.4.2005 tarih 320-82 sayılı, 13.5.2005 tarih 385-98 sayılı kararları buna örnektir **(Ek-1/a-b)**. Danıştay da bu görüştedir. Danıştay 13. Dairesi 9.10.2006 tarih 2006/3868 sayılı kararında aynen "...Rekabet Kurulu tarafından muafiyet veya menfi tespit talepleri, ancak uygulanan ve yürürlükte bulunan anlaşmalarla ilgili olarak değerlendirilebilir." öngörmüştür **(Ek-2)**. İncelemeye konu Hissedarlar Sözleşmesi’nin B maddesi "...taraflar aşağıda tanımlanan şekilde **stratejik bir ittifak kurmak istemektedirler**. Stratejik ittifak Crimson(Citigroup) ve Amber’in (Akbank A.Ş.) mutabık kaldığı şekilde stratejik büyüme, teknolojiye ve ticari işbirliğine ilişkin olarak **işbirliğinde bulunulmasını** kapsamaktadır." şeklindedir. Henüz stratejik büyüme, teknolojik ve ticari işbirliğine yönelik bir anlaşma imzalanmamıştır. Bu anlaşmalar imzalanmış ve icra edilebilir bir şekilde Hissedarlar Sözleşmesi ekinde Rekabet Kurulu’nun incelemesine sunulup menfi tespit veya muafiyet talep edilseydi Kurul’un aldığı karar hukuki anlam ve sonuç doğurabilirdi.

Yasası 13 Aralık 1994 yılında çıkan Rekabet Kurulu’nun Türkiye’de faaliyete geçişi 1999 yılıdır. A.B.D. deki uygulamaya göre 100 yıl, Avrupa’dakine göre 50 yıl sonradır. Diğer etmenlerin yanında, Rekabet

Hukuku ve kültürünün gelişmesinde Rekabet Kuruluna da büyük görev ve sorumluluk düşmektedir. Bu başvuru (dosya) Türk Rekabet Hukukunda ve Rekabet Kurulun'da ilktir. Raportörlerin raporunun 9. sayfasının 1. ve sonuncu paragraflarında sıkça vurgulanmıştır. Avrupa'da da tek örneği (BNP-DB) vardır. Konusu, kapsamı, Türkiye'ye bu büyüklükte yabancı sermayenin girişine yol açması bakımından bundan sonraki stratejik işbirliklerine örnek oluşturacaktır. O itibarla bu dosya bir Rekabet Uzmanı ile yeni ve son derece deneyimsiz olan 2 uzman yardımcısına değil, en az üç kıdemli Rekabet Uzmanına incelettirilmeliydi. Kurumda "Stratejik İşbirlikleri ve Rekabet" konulu tez sahibi A.Özlem Uzun ve sektörle alakalı uygulama ve birikimleri olan seçkin uzmanlar görevlendirilmeliydi.

Ayrıca ; "Yedieminlik Sözleşmeleri" ile "Hissedarlık Sözleşmeleri" Türk Ticaret Kanunu ve Borçlar Kanunun'da özellik arz eden sözleşmelerdir.Kurul nihai kararından önce Kurum Hukuk Müşavirliğinin görüşünü almalı, Yediemin Sözleşmesi ve Hissedarlık Sözleşmelerinin hukuki tanımı, anlamı, sonuçları ve Rekabet Hukukundaki yeri ve yorumu yapılmalıydı. Karar bu yönüyle eksik incelemeye dayalı , Rekabet Kurulu'nun uygulamalarına ve hukuka aykırıdır.

Açıkladığım sebeplerle alınan karara karşıyım.

M.Sıraç ASLAN
Kurul Üyesi

Ek-1: 2 adet belge (Ek-1a: 25/04/2005 tarih ve 05-28/320-82 sayılı Rekabet Kurulu kararı; Ek-1b: 13/05/2004 tarih ve 04-34/385-98 sayılı Rekabet Kurulu kararı)

Ek-2: 1 adet belge (Danıştay 13. Dairesinin 09/10/2006 tarih ve E. 2006/3868 sayılı YD Kabul kararı)